

عنوان مقاله:

شناسایی آسیب های اجتماعی و کالبدی سکونت گاه های غیررسمی منطقه کلاک بالا واقع در حاشیه شهر کرج

محل انتشار:

اولین همایش ملی جغرافیا، شهرسازی و توسعه پایدار (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسندگان:

اهیتا حسینی - دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی روستایی دانشگاه تربیت مدرس

نفیسه بختیاری - دانشجوی جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز

خلاصه مقاله:

از سالهای 1950 بحث های مرتبط با حاشیه نشینی در جهان و به خصوص جهان سوم بصورتی گسترده مطرح شد. تحلیل های متفاوت و راهکارهای گوناگونی در این رابطه ارائه شد. اما هیچ یک از تجارب جهانی 50 سال اخیر منجر به حذف حاشیه نشینی نشدند. برآیند فراموش کردن قشر ضعیف جامعه در برنامه کلان اقتصادی، ضعف مدیریت شهری و سیاست های فقرزدای کلان اقتصادی منجر به زایش سکونتگاه هایی غیر رسمی در حاشیه ی شهرها گردیده که این سکونتگاه ها حجم وسیعی از مهاجران به شهرهای بزرگ را در خود جای می دهند. این مناطق اغلب در کنار و حاشیه ی منطق مسکونی شهری قرار گرفته و مکان مناسبی برای خانواده های فقیری که استطاعت مالی لازم را ندارند محسوب می گردند. ساکنان سکونتگاه های غیررسمی با وجود این که در محدوده زندگی اجتماعی و اقتصادی شهرها به سر می برند به دلیل جذب نشدن در نظام اجتماعی و اقتصادی شهر به عنوان شهروندان رسمی و مشروع در جامعه پذیرفته نشده و لذا از امکانات و خدمات و تسهیلات زندگی عمومی و زیربنای شهر بی بهره و یا بسیار کم بهره اند. ساکنان این نوع سکونتگاه ها از ابعاد مختلف، یعنی کالبدی (مسکن ناپهنگار)، اجتماعی (رفتارهای اجتماعی جدا از جامعه شهری) و اقتصادی (ویژگی اشتغال و درآمد و مهاجرت) متمایز می شوند. در واقع از محرومترین اقشار جامعه شهری به شمار می آیند و به اعتبار همین محرومیت شدید در برابر هر گونه آسیب اجتماعی و کالبدی نیز بی دفاع اند. از اینرو در این تحقیق برآن شدیم که از طریق آسیب شناسی اجتماعی و کالبدی سکونتگاه های غیررسمی منطقه کلاک بالا در حاشیه ی شهر کرج و میزان تأثیر آنها در این سکونت گاه ها، که همچنان فاقد طرح ساماندهی می باشد، بتوانیم گامی مؤثر در ساماندهی مناسب و حساب شده ی آن برداشته باشیم. بنابراین روش تحقیق اتخاذ شده روش توصیفی تحلیلی کاربردی می باشد. محقق مطالعات میدانی خود را آغاز کرده و با ارائه ی دو پرسشنامه که یکی شامل آسیب شناسی اجتماعی و دیگری آسیب شناسی کالبدی می باشد به استخراج آسیب های اجتماعی و کالبدی در منطقه پرداخته و با تجزیه و تحلیل این داده ها از طریق دو آزمون تی تک نمونه ای و فریدمن به تأیید تأثیر بالای آسیب ها در سکونت گاه های غیررسمی رسیده است و از آنجا که جغرافیا علم مکان هاست و هر ناحیه ی جغرافیایی خصوصیات و ویژگی ها و داده ها مختص به خود را داراست که با ناحیه ی دیگر متفاوت است بنابراین در برنامه ریزی هم می بایست به این خصوصیات و ویژگی ها و داده ای خاص منطقه توجه شود و بر اساس آن برنامه ریزی و طراحی صورت گیرد، امید است بتوان از طریق این تحقیق در موفقیت طرح آتی ساماندهی این منطقه گامی مؤثر برداشت.

کلمات کلیدی:

آسیب شناسی اجتماعی و کالبدی، سکونت گاه های غیررسمی، حاشیه نشینی، محرومیت و فقر، منطقه کلاک بالا

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/266570>

